

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Vuoden 2026 talousarvioesitys: Luku 35.10 Ympäristön ja luonnonsuojelu

ATRO ANDERSSON, ERITYISASIAANTUNTIJA
YMPÄRISTÖVALIOKUNTA 26.9.2025
26.9.2025

Luvun 35.10 määrärahojen yleisnäkymä, 1 000 euroa

Momentti	Momentin nimi	TAE 2025	TAE 2026	Muutos
35.10.20	Ympäristövahinkojen ehkäiseminen ja jälkihoito	1 260	3 040	1 780
35.10.21	Eräät luonnonsuojelun menot	15 570	15 540	-30
35.10.22	Eräät ympäristömenot	4 310	4 830	520
35.10.23	Itämeren ja vesien suojelun edistäminen	15 335	12 235	-3 100
35.10.52	Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät	50 133	47 649	-2 484
35.10.61	Vesien- ja ympäristönhoidon tukeminen	6 042	8 042	2 000
35.10.63	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot	39 380	39 380	-
35.10.66	Kansainvälisen yhteistyön jäsenmaksut ja rahoitusosuudet	2 062	2 062	-
35.10.67	Siirto Ympäristövahinkorahastolle	3 000	3 000	-
Yhteensä		137 092	135 778	-1 314

Muutokset edellisvuoden varsinaiseen talousarvioon nähden

- Momentille 35.10.20 ehdotetaan 0,7 milj. euron lisäystä Hituran kaivosalueen jälkihoidon toimenpiteisiin.
- Teknisluateisia lisäyksiä ja vähennyksiä liittyen mm. toimintamenoäästöjen toimeenpanoon momenteilla 35.10.20, 35.10.22, 35.10.23 ja 35.10.52.
- Momentilta 35.10.21 (30 000 euroa) ja 35.10.52 (1,41 milj. euroa) ehdotetaan poistettavaksi Eduskunnan lisäyksiä.
- Momentilta 35.10.23 ehdotetaan poistettavaksi kertaluonteinen lisäys vesitietojärjestelmän uudistamiseen ja vesienhoidon seurantaan.
- Momentille 35.10.61 hallitusohjelman ja kehyksen mukainen 2 milj. euron lisäys Saaristomereen ja vesiensuojeluun.

Yleisiä huomioita sisällöstä

- Talousarvioesitys ei sisällä ennallistamisasetuksen toimeenpanoon liittyviä määrärahalisäyksiä, sillä asetuksen toimeenpano on kesken.
- Vuoden 2026 talousarvioesityksessä hiilineutraalisuuteen liittyviä tavoitteita edistetään yhteensä n. 2,3 mrd. eurolla, mikä on n. 170 milj. euroa vähemmän kuin v. 2025 toinen lisätalousarvio mukaan lukien.
- Tutkimus ja kehittäminen -teemakokonaisuuden määrärahat nousevat vuodesta 2025, mihin vaikuttaa parlamentaarisesti sovittu laki valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta ja sen mukaiset T&K rahoituksen lisäykset talousarviossa.
- Muiden teemakokonaisuuksien määrärahat alenevat. Taustalla on mm. määräaikaisten lisäysten loppuminen ja hallituksen päättämät julkisen talouden sopeutustoimet.

Hiilineutraali Suomi, keskeiset toimenpiteet, milj. euroa (Yleisperustelut luku 6 Kestävä kehitys)

Teema	2025 (sis. lisätalousarviot)	TAE 2026
Luonnon monimuotoisuus sekä vesien- ja ympäristönsuojelu	139,1	132,1
Uusiutuva energia ja energiatehokkuus	707,8	575,0
Globaali ulottuvuus	196,1	178,1
Tutkimus ja kehittäminen	316,4	370,8
Liikenne	438,3	405,2
Maa- ja metsätalous sekä maankäyttösektori	697,5	666,0
Yhteensä	2 495	2 327

Hiilineutraali Suomi, keskeiset toimenpiteet, milj. euroa (Yleisperustelut luku 6 Kestävä kehitys)

- Luonnon monimuotoisuudessa laskua selittää momentin 35.10.23 määräaikaisen lisäyksen poistuminen sekä momentin 35.10.52 määrärahatason lasku.
- Uusiutuvassa energiassa ja energiatehokkuudessa laskua edellisvuodesta selittää erityisesti momentin 32.20.41 Energiatuki määrärahatason lasku 166,7 milj. eurolla.
- Globaalin ulottuvuuden määrärahatason laskun taustalla on hallituksen hallitusohjelmassaan sekä hallituskauden aikana päättämät kehitysyhteistyöhön kohdistuvat sopeutustoimet.
- Liikenteessä sekä maa- ja metsätaloudessa sekä maankäyttösektorilla kehitys on tasaisempaa. Liikenteessä on muutoksia eri suuntiin.